

Verslag stakeholdersbijeenkomst 4 april 2013

1. Algemene stand van zaken

Er is een presentatie (bijgevoegd) gegeven over het DNA (De Nieuwe Afsluitdijk) door Tjalling Dijkstra.

Er wordt gevraagd of het informatiecentrum hetzelfde is als het duurzaamheidscentrum van Brinker. De stichting Brinker heeft in eerste instantie het initiatief genomen om de mogelijkheden te verkennen voor de ontwikkeling van een fysiek duurzaamheidscentrum op de Afsluitdijk. Uit deze verkenning bleek dat het realiseren van een duurzaamheidscentrum in die setting op de Afsluitdijk niet haalbaar is. Vanuit alleen de doelstelling duurzaamheid is een dergelijk centrum niet te realiseren. Om deze reden wordt nu bekeken naar welke conceptuele dragers een centrum aanvullend moet bevatten om het rendabel te kunnen exploiteren en welke (markt)partijen daar een rol in willen hebben. Het is namelijk niet de bedoeling dat de overheid een centrum gaat exploiteren. Omdat nu dus wordt gekeken naar meer thema's dan alleen duurzaamheid spreken we van een informatiecentrum. De marktconsultatie die binnenkort plaatsvindt moet gaan uitwijzen onder welke condities marktpartijen een informatiecentrum willen en kunnen exploiteren op de Afsluitdijk. De eerste resultaten hiervan verwachten we rond september.

BUOG (het Bureau van Ongewone Gebeurtenissen) heeft zich kort voorgesteld. Het BUOG geeft aan dat het een evenement gaat organiseren in de werkhaven aan de waddenkant van Breezanddijk. Het evenement zal waarschijnlijk in september plaatsvinden. Meer informatie is te vinden op www.leeghwater.nu

2. De werksessies

- Werksessie informatiecentrum (presentatie bijgevoegd).

Voor een groep van ongeveer 25 mensen is een presentatie gehouden over het informatiecentrum op of aan de Afsluitdijk. Zoals zojuist is aangegeven wil de regio graag van de markt weten of een informatiecentrum op of aan de Afsluitdijk rendabel te exploiteren is. De regio wil hierin wel aangeven welke wensen/ thema's zij belangrijk vindt of juist niet wil in het informatiecentrum. Dit wordt vertaald naar zogenaamde wolken. In deze wolken komen wensen/ thema's voor die groter staan weergegeven naarmate ze vaker zijn genoemd. Deze 'mindmaps' worden meegegeven aan de consultant die de marktconsultatie gaat doen.

De stakeholders hebben de mogelijkheid gekregen middels een enquête/ vragenlijst om aan te geven welke thema's en locaties zij belangrijk vinden bij de ontwikkeling van het informatiecentrum. Hiernaast is er de mogelijkheid geweest om eigen thema's, ideeën, activiteiten en locaties aan de lijstjes (GO!/ NO GO!/ LOCATIE) toe te voegen.

GO!

- De stakeholders geven aan dat zij geschiedenis, het uitzicht, educatie en de Wadden- en IJsselmeerbeleving belangrijk vinden bij de ontwikkeling van een informatiecentrum.
- Aanvullend werd de beleving van Natuur belangrijk gevonden als thema bij de ontwikkeling van een informatiecentrum.
- De vismigratierivier werd binnen dit thema Natuur vaker genoemd.
- De stakeholders willen ook graag dat het centrum voorziet in het actief recreëren. Zo moet het centrum goede mogelijkheden aanbieden om te kunnen wandelen, fietsen en te sporten.
- De stakeholders geven aan dat het centrum duurzaam ontwikkeld moet worden.

NO GO!

In de no-go is door stakeholders aangegeven dat zij geen kermis, geen versnippering en niet alleen horeca wensen. Het hebben van geen uitzicht is ook niet gewild. Aanvullend zijn door Stakeholders de volgende no-go's genoemd:

- geen plat gebouw
- geen windmolens
- geen pretpark
- geen snackbar

LOCATIE

Als locatie werden aanvullend op de beoogde locaties Zurich, Kornwerderzand, Breezanddijk het Monument en Den Oever ook Harlingen en Makkum genoemd. Er was een duidelijke voorkeur om het informatiecentrum te plaatsen bij het Monument of Kornwerderzand.

Het projectbureau geeft de gecreëerde 'mindmaps' (bijlagen) van de stakeholders mee in de offerteuitvraag voor de marktconsultatie. Deze marktconsultatie moet gaan uitwijzen waar en hoe volgens de markt het beste een informatiecentrum geëxploiteerd kan worden.

- Werksessie Natuur

In kleinere groepjes is een brainstormsessie gehouden over mogelijke projecten en kansen voor ontwikkeling in het gebied Zurich-Harlingen waar bij verschillende ideeën zijn geopperd.

Een idee is om kleinschalig toerisme richting de waterkant verder te ontwikkelen rondom de kop van de Afsluitdijk waarbij de verbinding tussen wad en land wordt versterkt.

Daarnaast is de ontwikkeling van de stranden onder andere bij Harlingen genoemd in combinatie met versterking van de dijk.

Aandacht is gevraagd voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Daarbij kun je denken aan de boerderijen die hun agrarische functie verliezen door schaalvergroting. Als gevolg hiervan komen boerderijen leeg te staan die vervolgens door slecht onderhoud vervallen raken wat de ruimtelijke kwaliteit negatief beïnvloedt.

Opmerkingen en suggesties van de stakeholders gedaan tijdens de werkgroepsessie Natuur zullen worden meegenomen in de voorbereidingen van de schetsschuit¹. De schetsschuit vindt plaats op 29 mei.

---

¹ De schetsschuit is een werkwijze die is ontwikkeld door DLG. In een interactief ontwerpatelier zoeken experts op ruimtelijk gebied en betrokkenen uit de streek (ondernemers, bewoners, vertegenwoordigers van belangenorganisaties) naar oplossingen voor een ruimtelijke opgave.

3. Evaluatie: Bekijken of de stakeholders op deze manier voldoende en op de goede manier bij het project betrokken.

Samen met de stakeholders is gekeken naar de manier waarop zij betrokken zijn bij het planproces. In deze evaluatie is hierover een aantal vragen gesteld. We benoemen de signalen die door de stakeholders zijn afgegeven.

De eerste vraag die de stakeholders werd gesteld was of zij zich goed betrokken voelen bij het planproces.

De reacties van de stakeholders:

- Tweeledig: aan de ene kant uitstekend betrokken, maar aan de andere kant het gevoel dat we 'beziggehouden' worden met zaken waar al eerder veel over gesproken is (bv de kustontwikkeling Zurich-Harlingen).
- Geïnformeerd, maar niet betrokken. Je hoort veel, maar vervolgens weet je niet wat er met je inbreng gebeurt en wordt er weinig geïnvesteerd in het netwerk: mensen benutten die aanwezig zijn, voor iedereen duidelijk maken wie je waarvoor aan kunt schieten (bv: wie zitten in welke werkgroepen?).
- Twee momenten waren moeilijk:
  1. Toen de integrale visies werden losgelaten en is gekozen voor een overslagbestendige dijk.
  2. Toen de projectorganisatie niet of nauwelijks reageerde op het groene boekje van de gezamenlijke natuurorganisaties: 'Afsluitdijk Natuurlijk'.
- Betrokkenheid bij beslissingen is er niet, daarmee zijn de stakeholders niet echt onderdeel van het proces: de goedkoopste keuze was niet de keuze van de stakeholder.
- Er zijn veel meer stakeholders, die niet aanwezig zijn, zoals marktpartijen en studenten. Doordat zij niet meer betrokken zijn gaat er veel kennis verloren en het zijn partijen die je zometeen wel nodig hebt voor bijvoorbeeld de realisatie van een informatiecentrum (vb Nieuwland Erfgoedcentrum in Lelystad).

Projectmanager van het DNA Jan Doornbos geeft aan dat het 'waardevol is dat u meer betrokken wilt zijn. We willen juist signalen van u meenemen en dat het als 1-richtingsverkeer ervaren wordt is een belangrijk signaal. Het is wel zo dat verschillende fasen in een project een verschillende dynamiek en (informele) inspraak kent'.

Bij de volgende vraag wordt de stakeholders gevraagd of zij invloed hebben op het planproces.

De reacties van de stakeholders:

- De zorg wordt uitgesproken of de informele inspraak hier de juridische positie van de aanwezigen in de formele inspraak beïnvloedt: "u bent al gehoord en daardoor heeft u nu geen inspraak meer".
- De vraag wordt teruggelegd: hoe meet je je invloed? Er is veel gesproken en input geleverd, maar je hebt als stakeholder geen enkel idee wat er met je inbreng gedaan wordt en óf er iets mee gedaan wordt.
- Een andere aanwezige sluit zich hierbij aan. Wat wordt er bijvoorbeeld met de wolkjes gedaan? Wat vindt een stuurgroep? Je hoort nooit waarom een bepaald besluit genomen is.
- Een idee dat geopperd wordt is het maken van een nota van antwoord, ook als er geen formele inspraak is zoals bij het uitvoeringsplan.

Jan Doornbos geeft aan dat het uitvoeringsplan een programma-instrument is. Zodra een project daadwerkelijk uitgevoerd wordt komt er altijd een formele procedure.

- Er wordt gewezen op de hoge mate van toevalligheid: afhankelijk van wie aanwezig is wordt er een bepaalde mening geventileerd.
- Er wordt gesuggereerd richting stakeholders geen zaken voor te leggen waar 'Den Haag' later - door de beschikbaarheid van geld ingegeven - een eenzijdig besluit over neemt, ongeacht de mening van de stakeholders. Er ontstaat daardoor een gevoel dat er louter vanuit financieel perspectief beslissingen worden genomen. Gevolg hiervan is dat de inbreng van bijvoorbeeld stakeholders minimaal wordt.

In de laatste vraag wordt de stakeholders gevraagd wat zij vinden van de vorm waarin de bijeenkomsten worden georganiseerd?

De reacties van de stakeholders:

- Prima
- Goed dat Rijk en regio aan elkaar gekoppeld zijn.
- Echter verdieping wordt wel een gemist: het is allemaal heel snel een half uurtje.
- In het verlegde daarvan: Als er iets op de agenda staat dan zou het fijn zijn er vooraf iets meer informatie over te ontvangen zodat de aanwezigen zich desgewenst voor kunnen bereiden.
- Er wordt vooral informatie gegeven.
- Er heerst teleurstelling over het eindresultaat.
- De stemming over wel/niet deze vorm voortzetten levert een "ja, deze vorm" op

Projectmanager De Afsluitdijk Joost van de Beek reageert: 'om te beginnen neemt hij ver afstand van het beeld dat informele inspraak de formele inspraak zou beïnvloeden. Verder geeft hij aan dat in de maatschappij waarin wij leven de door ons gekozen bestuurders beslissen, dat is het systeem. Rijkswaterstaat heeft keuzes gemaakt die inderdaad deels zijn ingegeven door de beschikbare middelen, maar daarnaast is 20 miljoen beschikbaar gesteld om in de ambities te steken en er is een levendige organisatie rondom de ambities ('De Nieuwe Afsluitdijk'). Misschien minder snel dan gewenst, maar het is geen ambitieuze dijk. Jan Doornbos voegt eraan toe dat als het beeld bestaat dat er geen ambities zijn, we de afgelopen bijeenkomsten iets verkeerd gedaan hebben.

De reactie uit de zaal: er zijn wel ambities, maar er wordt (te) weinig teruggekeken naar de oude plannen en keuzes worden niet goed toegelicht.

Nabrand: graag inzicht in waar informatie te vinden is (een overzicht van links).

Bij de volgende stakeholdersbijeenkomst gaan we aangeven hoe we omgaan met de afgegeven signalen.